

INFORMATIE VOOR INDIENER:

Zaaknaam:	< geef hier de naam voor het overkoepelende zaakdossier op >
Portefeuille (s):	< geef de portefeuille(s) op. Gebruik alleen bestaande portefeuilles. Een overzicht hiervan is te vinden op intranet >
Staf / map:	< geef aan naar welke map(pen) de voordracht moet >
College / DB:	< indien nodig, kun je hier alvast aangeven wat de volgende stap is >

Voordracht voor de Map Burgemeester van 12 oktober 2023

Portefeuille

Personeel en Organisatie

Agendapunt

<automatisch>

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennismemen van de raadsbrief, en agendering in college B&W op 17 oktober, over de onderzoeken naar discriminatie en racisme bij de gemeente Amsterdam en het anonieme bericht over discriminatie en racisme bij Werk, Participatie en Inkomen (WPI).

Gevraagde beslispunten

1. **Kennis te nemen van de uitkomsten van de onderzoeken naar discriminatie en racisme bij de gemeente Amsterdam, te weten:**
 - a. **Een kwalitatief onderzoek naar institutioneel racisme bij gemeenten van het Kennisplatform Inclusief Samenleven (KIS) (bijlage 1, geheim).**
 - b. **Een kwalitatief naar discriminatie binnen de gemeente Amsterdam door bureau Muzus (bijlage 2, geheim).**
2. **Kennis te nemen van de raadsbrief waarin de raad wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de onderzoeken naar discriminatie en racisme bij de gemeente Amsterdam en over de vervolgstappen die worden genomen op basis van de onderzoeken en n.a.v. het anonieme bericht over discriminatie en racisme bij Werk, Participatie en Inkomen (WPI) (bijlage 3).**
3. **Kennis te nemen van het agenderen van de raadsbrief voor het college van B en W van 17 oktober.**
4. **In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op deze voordracht en bijlagen op grond van artikel 87 eerste lid Gemeentewet. Dit in verband met het feit dat de genoemde onderzoeken in bijlagen 1 en 2 bedrijfsgegevens zijn die vertrouwelijk met de gemeente Amsterdam gedeeld zijn vanwege de conceptstatus die deze documenten hebben (artikel 5.1, eerste lid onder c van de Wet open overheid). Geheimhouding wordt opgelegd tot 1 november 2023.**

Onderbouwing beslispunten

Ad 1) Kennis te nemen van de uitkomsten van de onderzoeken naar discriminatie en racisme bij de gemeente Amsterdam, te weten:

- a. Een kwalitatief onderzoek naar institutioneel racisme bij gemeenten van het Kennisplatform Inclusief Samenleven (KIS) (bijlage 1, geheim).**
- b. Een kwalitatief naar discriminatie binnen de gemeente Amsterdam door bureau Muzus (bijlage 1a, geheim).**

De gemeente Amsterdam werkt sinds 2020 aan de Bestuursopdracht Inclusie en Diversiteit. Aanleiding hiervoor waren meerdere verhalen en signalen over uitsluiting, microagressie, discriminatie en racisme in de organisatie en eerdere onderzoeken zoals een onderzoek van de Nederlandse Inclusiviteitsmonitor uit 2019 en een onderzoek naar doorstroom en doorgroei in de organisatie van TNO in 2021. Vanuit de bestuursopdracht zijn er sinds 2020 verschillende acties en interventies ingezet om beleid en procedures kritisch te bekijken, maar ook om kennis en bewustzijn over deze vraagstukken te vergroten.

Om meer grip te krijgen op thema's als discriminatie en racisme nam de organisatie in de periode van 2021 tot en met 2023 deel aan twee onafhankelijke onderzoeken. Kennisplatform Inclusief Samenleven (KIS) deed onderzoek naar institutioneel racisme. Onderzoeksbureau Muzus deed onderzoek naar discriminatie. De onderzoeken zijn recent afgerond en worden 30 oktober gepubliceerd.

Het doen van extern en onafhankelijk onderzoek is een van de manieren waarop het college meer grip wil krijgen op wat er speelt op de werkvloer. Medewerkers kunnen op deze manier anoniem blijven, wat vaak de wens is, terwijl het college en de organisatie een beter beeld krijgt van wat er moet gebeuren.

1a) Kennis te nemen van de uitkomsten van het kwalitatieve onderzoek naar institutioneel racisme bij gemeenten van het Kennisplatform Inclusief Samenleven (KIS) (bijlage 1, geheim)

Het KIS onderzoek is een landelijk onderzoek, waarvoor de gemeente Amsterdam zich in 2021 heeft aangemeld. Het conceptrapport vindt u in bijlage 1 (geheim). Dit onderzoek is een kwalitatief onderzoek naar institutioneel racisme onder gemeenteambtenaren van zes gemeenten (drie grotere en drie kleine gemeenten). Met als doel om te laten onderzoeken welke patronen en mechanismen in de organisatie leiden tot (institutioneel) racisme of uitsluiting, deze te herkennen en aan te kunnen pakken. In het onderzoek ligt vanuit Amsterdam de focus met name op doorstroom en doorgroei. Deelname aan het KIS onderzoek is in 2021 en 2022 aan de organisatie en de raad gecommuniceerd (~~commissie FKD, d.d. 19 januari; gemeenteraad, d.d. 15 februari~~). KIS maakt zelf niet openbaar welke gemeenten hieraan mee doen. Dat doen wij zelf.

1b) Kennis te nemen van de uitkomsten van Het kwalitatieve onderzoek naar discriminatie binnen de gemeente Amsterdam door bureau Muzus (bijlage ~~21a~~, geheim).

In 2022 is de gemeente Amsterdam zelf een kwalitatief onderzoek gestart om discriminatie breder dan alleen institutioneel racisme in kaart te brengen. Dit onderzoek is uitgevoerd door bureau Muzus. Het conceptrapport vindt u in bijlage ~~21a~~ (geheim).

Het onderzoek is in 2023 uitgevoerd met als doel om vanuit het perspectief van de medewerker te kijken naar ons gemeentelijk organisatie: wat hebben medewerkers nodig van de organisatie? De onderwerpen waar het onderzoek zich op richt, zijn de verschillende vormen van discriminatie die tot nu toe in de signalen naar voren komen zoals: seksisme, racisme, antisemitisme, transfobie, homofobie, leeftijdsdiscriminatie, discriminatie op basis van een chronische ziekte of een (niet) zichtbare beperking (ook wel validisme genoemd) en zwangerschapsdiscriminatie. Bij het werven van de deelnemers is de focus gelegd op het werven van een groep deelnemers die een afspiegeling is van de organisatie, en niet op één bepaalde functie of één specifieke doelgroep. Er was plek voor 30 diepte interviews. Omdat er veel aanmeldingen waren is dat opgehoogd tot 40 interviews en 3 focusgroep gesprekken.

Ad 2) Kennis te nemen van de raadsbrief waarin de raad wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de onderzoeken naar discriminatie en racisme bij de gemeente Amsterdam en over de vervolgstappen die worden genomen op basis van de onderzoeken en n.a.v. het anonieme bericht over discriminatie en racisme bij Werk, Participatie en Inkomen (WPI) (bijlage 3)

In de bijgevoegde raadsbrief (bijlage 23) staan een aantal van de belangrijkste observaties uit het KIS en Muzus onderzoek en de eerste stappen die we nemen naar aanleiding van de onderzoeken.

Op 20 september 2023 heeft de gemeenteraad een anoniem e-mailbericht ontvangen van medewerkers en oud-medewerkers over racisme binnen de afdeling Werk, Participatie en Inkomen (WPI) van de gemeente Amsterdam. Dit is op 5 oktober in de commissie Financien Kunst en Diversiteit (FKD) besproken. Het anonieme bericht sluit aan op de signalen uit de eerder genoemde onderzoeken (bijlage 1 en 2). Om die reden wordt in de raadsbrief ook ingegaan op de stappen die de organisatie neemt naar aanleiding van het anonieme bericht.

Ondertussen zitten we niet stil. In bijgevoegde raadsbrief (bijlage 3) informeren we de raad over de belangrijkste observaties en uitkomsten van de eerdergenoemde onderzoeken (bijlage 1 en 2). We informeren de raad ook over de stappen die we de komende periode nemen op basis van de eerdergenoemde onderzoeken en naar aanleiding van het anonieme bericht.

Ad 3) Kennis te nemen van het agenderen van de raadsbrief voor het college van B en W van 17 oktober

Het KIS onderzoek wordt op maandag 30 oktober gepubliceerd. We willen zowel de onderzoeken als de raadsbrief delen via de dagmail van 30 oktober.

Afdeling Werk, Participatie en Inkomen valt onder de portefeuille Sociale Zaken (Rutger Groot Wassink). Bureau Integriteit valt onder de portefeuille Algemene Zaken (burgemeester Halsema). We stemmen wat we intern doen op het gebied van inclusie en diversiteit af met wat we extern doen, namelijk met afdeling Diversiteit. Afdeling Diversiteit valt onder de portefeuille Inclusie- en Antidiscriminatiebeleid (Touria Meliani).

De raadsbrief wordt gelijktijdig afgestemd met wethouder van Buren, wethouder Meliani en wethouder Groot Wassink. In verband met het

herfstreces worden de onderzoeken en de raadsbrief met een spoedvoordracht geagendeerd voor het college van B en W op 17 oktober.

Ad 4) In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op deze voordracht en bijlagen op grond van artikel 87 eerste lid Gemeentewet. Dit in verband met het feit dat de genoemde onderzoeken in bijlagen 1 en 2 bedrijfsgegevens zijn die vertrouwelijk met de gemeente Amsterdam gedeeld zijn vanwege de conceptstatus die deze documenten hebben (artikel 5.1, eerste lid onder c van de Wet open overheid). Geheimhouding wordt opgelegd tot 1 november 2023

Bijlage 1 en 2 bevatten onderzoeksgegevens die nog niet openbaar zijn. Beide onderzoeksrapporten zijn nog in concept. Deze worden 30 oktober openbaar gemaakt. Geheimhouding zal er vanaf 1 november afgaan vanwege publicatie onderzoeken.

Volgende processtappen

- De onderzoeken worden op 30 oktober 2023 gepubliceerd en zijn dan openbaar.
 - Na ondertekening van wethouder van Buren worden de raadsbrief en de onderzoeken op 30 oktober per dagmail naar de raad verzonden.
 - De onderzoeken en de raadsbrief worden geagendeerd voor de raadscommissie Financiën, Kunst en Diversiteit (FKD) van 23 november.
-

Advies, afstemming en participatie

De raadsbrief is afgestemd tussen programma Inclusie en Diversiteit en:

- Directie Werk, Participatie en Inkomen
 - Afdeling Diversiteit
 - Bureau Integriteit
 - Directie Personeel en Organisatie
 - Cultureel Ambtenaren Netwerk (CAN)
 - Directie Juridische Zaken
-

Documenten

Registratienr.	Naam
Bijlage 1	GEHEIM 200817_Inst racisme bij gemeentelijke organisaties CONCEPT voor gemeenten
Bijlage 21a	GEHEIM 20230922 Ervaren discriminatie op de werkvloer CONCEPT - Muzus
Bijlage 32	Raadsbrief onderzoeken discriminatie en racisme, anonieme brief WPI en vervolgacties

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Programma Inclusie en Diversiteit, 5.1, 2, e 5.1, 2, e@amsterdam.nl, 5.1, 2, e

Uitslag

<automatisch, na afloop staf>

Classificatiegegevens

1	Classificatie	Openbaar/vertrouwelijk (indien vertrouwelijk, vul dan ook rij 4 t/m 7 in)
2	Wie legt geheimhouding op?	n.v.t.
3	Gaat het stuk geheim door naar de commissie en/of raad?	n.v.t.
4	Einddatum	<ul style="list-style-type: none"> - Tot een bepaalde datum - Tot een bepaald moment (vul dan hieronder de uiterlijke datum in) - Voor onbepaalde tijd
5	Uiterlijke einddatum	[Indien er geen specifieke einddatum kan worden genoemd, hier een uiterlijke einddatum invullen.]
6	Grondslag	[Vul hier het Woo-artikel in op grond waarvan dit stuk niet openbaar is]
7	Motivatie	[Leg in gewone taal uit waarom dit stuk vertrouwelijk is. Wat gaat er mis als deze informatie openbaar wordt? Indien voor onbepaalde tijd, motiveer de lengte van de opgelegde geheimhouding] *vul dit ook in bij de onderbouwing besluit